

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2022/474

(2022. gada 17. janvāris),

ar ko attiecībā uz īpašām prasībām par nebioloģisko, pārejas un bioloģisko sējeņu un cita augu reproduktīvā materiāla ražošanu un izmantošanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/848 II pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 12. panta 2. punkta b) un e) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Regulā (ES) 2018/848 un jo īpaši tās II pielikuma I daļā ir noteiktas konkrētas prasības attiecībā uz pārejas un nebioloģiska augu reproduktīvā materiāla izmantošanu.
- (2) Ņemot vērā to, ka Regulas (ES) 2018/848 53. pantā noteiktās atkāpes no bioloģiskā augu reproduktīvā materiāla izmantošanas tiek pakāpeniski atceltas, ir svarīgi kāpināt bioloģiskā un pārejas augu reproduktīvā materiāla ražošanu un laišanu tirgū.
- (3) Tomēr dažu dārkopības sugu bioloģiskās un pārejas sēklas patlaban ir pieejamas ierobežotā daudzumā, un nebioloģisku sēklu izmantošana tādu sējeņu ražošanā, ko izmanto par augu reproduktīvo materiālu un audzē bioloģiskos apstākļos, ir parasta prakse.
- (4) Regulas (ES) 2018/848 26. panta 1. un 2. punktā minētās datubāzes un sistēmas, kurās dalībvalstīm ir pienākums publiskot informāciju par bioloģiskā un pārejas augu reproduktīvā materiāla pieejamību, sējeņus neaptver. Ņemot vērā sējeņu specifiku un to ražošanas ciklu dažādo ilgumu, noteikumi par sējeņu izmantošanu bioloģiskajā ražošanā ir jākonkretizē. Lai konstatētu bioloģisko un pārejas sējeņu potenciālo pieejamību tirgū, būtu jāņem vērā attiecīgās sugas un šķirnes bioloģisko un pārejas sēklu pieejamība.
- (5) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 10. panta 4. punkta otrās daļas a) apakšpunktu nebioloģisko augu reproduktīvo materiālu, ja attiecībā uz to ir pabeigts vismaz 12 mēnešus ilgs pārejas periods, var tirgot arī kā pārejas augu reproduktīvo materiālu. Pārejas augu reproduktīvā materiāla izmantošanai būtu jādod priekšroka salīdzinājumā ar nebioloģiskā augu reproduktīvā materiāla izmantošanu. Šajā kontekstā jākonkretizē, ka "pārejas sējeņus" drīkst izmantot, ja to audzēšanas cikls ir ildzis vismaz 12 mēnešus un norisinājies zemesgabalā, kurā 12 mēnešu pārejas periods ir pabeigts, vai – ja tie audzēti konteineros vai zemesgabalā – ar noteikumu, ka sējeņi ir iegūti no pārejas sēklām, kuras ievāktas no augiem, kas audzēti zemesgabalā, kurā 12 mēnešu pārejas periods ir pabeigts.

⁽¹⁾ OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.

- (6) Tomēr, lai nodrošinātu bioloģisko produktu integritāti, ko varētu apdraudēt atlieku klātbūtne par izejas materiālu izmantotajās nebioloģiskajās sēklās, tādu kultūraugu gadījumā, kuru ražošanas cikls no sējeņu pārstādīšanas līdz galaprodukta pirmās ražas novākšanai tiek pabeigts vienā veģetācijas periodā, nebioloģisku sējeņu izmantošana ir jāaizliedz.
- (7) Dažu augļu, vīnkoku un dekoratīvo augu sugu vai šķirņu gadījumā mātesaugi vai, attiecīgā gadījumā, citi augu reproduktīvā materiāla ražošanai paredzēti augi, kas audzēti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 II pielikuma I daļas 1.8.2. punktu, nav pieejami pietiekamā daudzumā. Turklāt, ņemot vērā ilgtermiņa investīcijas, kas vajadzīgas, un tehniskās grūtības, kas jāpārvar, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību kvalitātes sertifikācijas un fitosanitārajām prasībām, patlaban ir maz bioloģisko augļukoku un vīnkoku stādaudzētavu, kuras strādā ar mātesaugiem, kas audzēti saskaņā ar 1.8.2. punktu.
- (8) Lai veicinātu šā ļoti specializētā ražošanas sektora turpmāko attīstību, ir lietderīgi ar dažiem konkrētiem nosacījumiem atļaut saskaņā ar bioloģiskās ražošanas nosacījumiem audzētu nebioloģisko augu reproduktīvo materiālu izmantot, lai ražotu augu reproduktīvo materiālu, ko paredzēts tirgot un izmantot bioloģiskajās kultūrās.
- (9) Būtu jāatļauj šādu augu reproduktīvo materiālu audzējošajiem operatoriem informāciju par tā pieejamību brīvprātīgi publiskot saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 26. panta 2. punktu izveidotajās valstu sistēmās. Tas ļaus operatoriem izvēlēties bioloģiski audzētu augu reproduktīvo materiālu gadījumos, kad bioloģiskais vai pārejas augu reproduktīvais materiāls nav pieejams.
- (10) Lai nodrošinātu saskaņotību, atļaujām augu reproduktīvā materiāla ražošanā izmantot nebioloģisko augu reproduktīvo materiālu, kas audzēts saskaņā ar bioloģiskās ražošanas nosacījumiem, būtu jāzaudē spēks vienlaikus ar atkāpēm no bioloģiskā augu reproduktīvā materiāla izmantošanas. Komisijai būtu jāuzrauga bioloģiskā augu reproduktīvā materiāla pieejamība, un tā šādas atļaujas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/848 53. panta 2. punktu vairs nepiešķirs vai pagarinās, ņemot vērā secinājumus par bioloģiskā augu reproduktīvā materiāla pieejamību, kuri izklāstīti minētās regulas 53. panta 7. punktā paredzētajā ziņojumā.
- (11) Tāpēc Regulas (ES) 2018/848 II pielikums būtu attiecīgi jāgroza.
- (12) Lai nepieļautu juridisko vakuumu, šī regula būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no Regulas (ES) 2018/848 piemērošanas sākumdienu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) 2018/848 II pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2022. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 17. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (ES) 2018/848 II pielikuma I daļu groza šādi:

a) daļas 1.8.5.1. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Atkāpjoties no 1.8.1. punkta, ja 26. panta 1. punktā minētajā datubāzē vai 26. panta 2. punktā minētajās sistēmās savāktie dati liecina, ka operatora vajadzības pēc attiecīgā bioloģiskā augu reproduktīvā materiāla kvalitātes un daudzuma ziņā nav apmierinātas, operators drīkst izmantot pārejas augu reproduktīvo materiālu saskaņā ar 10. panta 4. punkta otrās daļas a) apakšpunktu vai augu reproduktīvo materiālu, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu.”;

ii) pēc pirmās daļas iekļauj šādu daļu:

“Turklāt tad, ja bioloģiskie sējeņi nav pieejami, drīkst izmantot saskaņā ar 10. panta 4. punkta otrās daļas a) apakšpunktu tirgotus “pārejas sējeņus”, ja tie audzēti šādi:

a) vismaz 12 mēnešus ilgā audzēšanas ciklā no sēklām līdz gataviem sējeņiem audzēti zemesgabalā, kurā tajā pašā periodā ir pabeigts vismaz 12 mēnešus ilgs pārejas periods; vai –

b) ja uz tiem attiecas 1.4. punktā minētā atkāpe – bioloģiskā vai pārejas zemesgabalā vai konteineros, ja sējeņi ir izaudzēti no pārejas sēklām, kuras ievāktas no auga, kas audzēts zemesgabalā, kurā pabeigts vismaz 12 mēnešus ilgs pārejas periods.”;

iii) otro, trešo un ceturto daļu aizstāj ar šādām:

“Ja bioloģiskais augu reproduktīvais materiāls vai augu reproduktīvais materiāls, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, nav pieejams operatora vajadzībām pietiekamā kvalitātē vai daudzumā, kompetentās iestādes var atļaut ar 1.8.5.3.–1.8.5.8. punkta nosacījumiem izmantot nebioloģisko augu reproduktīvo materiālu.

Šādu individuālu atļauju izdod tikai vienā no šādām situācijām:

a) ja neviena sugas šķirne, ko operators vēlas iegūt, nav reģistrēta 26. panta 1. punktā minētajā datubāzē vai 26. panta 2. punktā minētajās sistēmās;

b) ja neviens operators, kas tirgo augu reproduktīvo materiālu, nespēj sēšanai vai stādīšanai vajadzīgajā laikā piegādāt attiecīgo bioloģisko vai pārejas augu reproduktīvo materiālu vai augu reproduktīvo materiālu, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, situācijās, kad lietotājs augu reproduktīvo materiālu ir pasūtījis pietiekami laicīgi, lai bioloģisko vai pārejas augu reproduktīvo materiālu vai augu reproduktīvo materiālu, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, varētu sagatavot un piegādāt;

c) ja šķirnei, ko operators vēlas iegūt, 26. panta 1. punktā minētajā datubāzē vai 26. panta 2. punktā minētajās sistēmās nav reģistrēts bioloģiskais vai pārejas augu reproduktīvais materiāls vai augu reproduktīvais materiāls, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, un operators spēj pierādīt, ka neviena no reģistrētajām tās pašas sugas alternatīvām nav piemērota attiecīgajiem agronomiskajiem, klimatiskajiem un augsnes apstākļiem un tehnoloģiskajām īpašībām, kas ir būtiskas attiecīgās produkcijas ražošanai;

d) ja tas ir pamatoti izmantošanai pētniecībā, neliela mēroga lauka izmēģinājumos, šķirnes saglabāšanas vai produktu inovācijas nolūkos un tam ir piekritušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes.

Pirms šādas atļaujas pieprasīšanas operatori izmanto 26. panta 1. punktā minēto datubāzi vai 26. panta 2. punktā minētās sistēmas, lai pārliecinātos, vai attiecīgais bioloģiskais vai pārejas augu reproduktīvais materiāls vai augu reproduktīvais materiāls, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, ir pieejams un tāpat vai to pieprasījums ir pamatots.”;

b) daļas 1.8.5.2. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Atkāpjoties no 1.8.1. punkta, trešo valstu operatori drīkst izmantot pārejas augu reproduktīvo materiālu saskaņā ar 10. panta 4. punkta otrās daļas a) apakšpunktu vai augu reproduktīvo materiālu, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, ja tiek pamatots, ka tās trešās valsts teritorijā, kurā attiecīgais operators atrodas, bioloģiskais augu reproduktīvais materiāls nav pieejams pietiekamā kvalitātē vai daudzumā.”;

ii) trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Kontroles iestādes vai kontroles institūcijas, kas atzītas saskaņā ar 46. panta 1. punktu, drīkst trešo valstu operatoriem atļaut bioloģiskās ražošanas vienībā ar 1.8.5.3., 1.8.5.4., 1.8.5.5. un 1.8.5.8. punkta nosacījumiem izmantot nebioloģisku augu reproduktīvo materiālu, ja tās trešās valsts teritorijā, kurā operators atrodas, bioloģiskais vai pārejas augu reproduktīvais materiāls vai augu reproduktīvais materiāls, kas atļauts saskaņā ar 1.8.6. punktu, nav pieejams pietiekamā kvalitātē vai daudzumā.”;

c) iekļauj šādu 1.8.5.8. un 1.8.6. punktu:

“1.8.5.8. Nebioloģiskus sējeņus kompetentās iestādes neatļauj izmantot tādu sugu sējeņu gadījumā, kuru audzēšanas cikls no sējeņa pārstādīšanas līdz produkta pirmās ražas novākšanai tiek pabeigts vienā veģetācijas periodā.

1.8.6. Kompetentās iestādes vai, attiecīgā gadījumā, kontroles iestādes vai kontroles institūcijas, kas atzītas saskaņā ar 46. panta 1. punktu, drīkst atļaut operatoriem, kuri ražo izmantošanai bioloģiskajā ražošanā domātu augu reproduktīvo materiālu, izmantot nebioloģisku augu reproduktīvo materiālu, ja mātesaugi vai, attiecīgā gadījumā, citi augu reproduktīvā materiāla ražošanai paredzēti augi, kas audzēti saskaņā ar 1.8.2. punktu, nav pieejami pietiekamā daudzumā vai kvalitātē, un laist šādu materiālu tirgū izmantošanai bioloģiskajā ražošanā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) izmantotais nebioloģiskais augu reproduktīvais materiāls pēc ievākšanas ir apstrādāts tikai ar tādiem augu aizsardzības līdzekļiem, kuri ir atļauti saskaņā ar šīs regulas 24. panta 1. punktu, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar Regulu (ES) 2016/2031 attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes fitosanitāros nolūkos tajā teritorijā, kurā augu reproduktīvo materiālu paredzēts izmantot, ir noteikušas ķīmisku apstrādi visām konkrētās sugas šķirnēm un heterogēnam materiālam. Ja izmanto nebioloģisko augu reproduktīvo materiālu, kuram veikta šāda iestāžu noteiktā ķīmiskā apstrāde, zemesgabalam, kurā audzē apstrādāto augu reproduktīvo materiālu, attiecīgā gadījumā piemēro pārejas periodu, kā paredzēts 1.7.3. un 1.7.4. punktā;
- b) izmantotais nebioloģiskais augu reproduktīvais materiāls nav tādu sugu sējeņi, kuru audzēšanas cikls no sējeņa pārstādīšanas līdz produkta pirmās ražas novākšanai tiek pabeigts vienā veģetācijas periodā;
- c) augu reproduktīvais materiāls tiek audzēts saskaņā ar visām citām relevantajām bioloģiskās augkopības prasībām;
- d) atļauja izmantot nebioloģisku augu reproduktīvo materiālu tiek saņemta pirms minētā materiāla sēšanas vai stādīšanas;
- e) par atļauju atbildīgā kompetentā iestāde, kontroles iestāde vai kontroles institūcija atļauju piešķir tikai individuāliem lietotājiem un vienlaikus tikai uz vienu sezonu un uzskaita atļautā augu reproduktīvā materiāla daudzumus;
- f) atkāpjoties no e) apakšpunkta, dalībvalstu kompetentās iestādes katru gadu drīkst piešķirt vispārēju atļauju izmantot konkrētu sugu, pasugu vai šķirni, kas iegūta no nebioloģiska augu reproduktīvā materiāla, un sugu, pasugu vai šķirņu sarakstu dara publiski pieejamu un katru gadu atjaunina. Šādā gadījumā minētās kompetentās iestādes uzskaita atļautā nebioloģiskā augu reproduktīvā materiāla daudzumus;
- g) saskaņā ar šo punktu piešķirtās atļaujas zaudē spēku 2036. gada 31. decembrī.

Informāciju par atļaujām, kas piešķirtas saskaņā ar pirmo daļu, dalībvalstu kompetentās iestādes Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo katru gadu līdz 30. jūnijam un pirmo reizi – līdz 2023. gada 30. jūnijam.

Operatoriem, kas ražo un tirgo augu reproduktīvo materiālu, kurš audzēts saskaņā ar pirmo daļu, ir atļauts relevanto konkrēto informāciju par šāda augu reproduktīvā materiāla pieejamību brīvprātīgi publiskot saskaņā ar 26. panta 2. punktu izveidotajās valstu sistēmās. Operatori, kas izvēlas iekļaut šādu informāciju, nodrošina, ka informācija tiek regulāri atjaunināta un tiek izņemta no valsts sistēmām, tiklīdz augu reproduktīvais materiāls vairs nav pieejams. Operatori, kas izmanto f) apakšpunktā minēto vispārējo atļauju, kārto izmantoto daudzumu uzskaiti.”
